

Repertoriumnummer 21/
Rolnummer 18/ 58/A
Datum van uitspraak 20 juni 2019
Partijen: C. t/ B.

Uitgifte

Afgeleverd aan	Afgeleverd aan
Afgeleverd aan	Afgeleverd aan

Rechtsmiddelen

VERZET aangetekend op: AR-nr.: HOGER BEROEP/CASSATIE aangetekend op: Rolnummer hof:
--

**rechtbank van eerste aanleg Antwerpen,
afdeling Turnhout**

sectie burgerlijke rechtbank

vonnis

Aangeboden op te TURNHOUT
Niet te registreren De e.a. inspecteur

Inzake:

C., bestuurder van vennootschappen, geboren te [België] op 07/11/1959 en wonende te [adres, België], met rijksregisternummer [...],

Eiser

- vertegenwoordigd ter zitting door meester loco meester te [adres].

TEGEN:

01. B., geboren te [stad]/Duitsland op 05/01/1965 en wonende te [adres] (Duitsland), en met adres te [adres 2, Duitsland],

02. G., geboren te [stad]/Duitsland op 17/04/1971 en wonende te [adres] (Duitsland),

Verweerders

- vertegenwoordigd ter zitting door meester loco meester te [adres]

* * *

1. Procedure.

De rechtbank heeft kennis genomen onder meer van de volgende documenten die zich bevinden in het dossier van de rechtspleging:

- de gedinginleidende dagvaarding, betekend door het ambt van gerechtsdeurwaarder K. Slabbaert met standplaats te Antwerpen, op 28 december 2017;
- de beschikking cfr. art. 747, §1 Gerechtelijk Wetboek dd 21 februari 2018 waarbij de door partijen overeengekomen conclusietermijnen werden bekrachtigd en een rechtsdag werd bepaald;
- de conclusie voor verweerders, neergelegd ter griffie op 27 april 2018;
- de conclusie voor eiser, neergelegd ter griffie op 25 juni 2018;
- de conclusie voor verweerders, neergelegd ter griffie op 29 augustus 2018;
- de samenvattende conclusie voor eiser, neergelegd ter griffie op 9 oktober 2018;
- de syntheseconclusie voor verweerders, neergelegd ter griffie op 26 november 2018;
- de tweede samenvattende conclusie voor eiser, neergelegd ter griffie op 28 december 2018;
- de beschikking cfr. art. 748 Gerechtelijk Wetboek dd 15 januari 2019 waarbij bijkomende conclusietermijnen en een rechtsdag werden bepaald;
- de conclusie voor verweerders, neergelegd ter griffie op 25 maart 2019;
- de stukken voor partijen

Gehoord partijen bij monde van hun respectieve raadslieden in hun middelen en besluiten ter openbare zitting van donderdag 23 mei 2019.

2. Relevante feiten en procedurele voorgaanden - vorderingen.

Eiser kocht op 6 mei 2013 een Ferrari tweedehands aan van DAWD GmbH & Co KG. De wagen bleek behept met een gebrek waarop eiser op 9 december 2014 overging tot dagvaarding van de verkoper voor de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout. Bij vonnis van deze Rechtbank en afdeling van 18 mei 2017 werd DAWD GmbH & Co KG, na deskundigonderzoek, veroordeeld tot betaling aan eiser van het bedrag van 59.561,85 euro, te vermeerderen met de vergoedende intresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 1 september 2013 tot 9 december 2014, het geheel te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 9 december 2014 tot de dag van volledige betaling. De verkoper werd tevens veroordeeld tot de kosten van het geding, hetzij 7.071,31 euro in totaal.

DAWD GmbH & Co KG, een commanditaire vennootschap naar Duits recht ('*Kommanditgesellschaft*'), had DAWB GmbH als gecommanditeerde vennoot en verweerders als commanditaire vennoten.

Eiser stelt dat verweerders tevens aandeelhouder en zaakvoerders waren in DAWB GmbH. Bij notariële akte van 21 oktober 2016 hebben verweerders hun inbreng in DAWD GmbH & Co KG evenals hun aandelen in DAWB GmbH overgedragen aan I.K. voor een bedrag van 4.500,00 euro. De zetel van beide vennootschappen werd verplaatst naar het adres [...], Duitsland.

Eiser legt uit dat de gerechtsdeurwaarder het vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout, van 18 mei 2017 voor uitvoering aan een gerechtsdeurwaarder in Duitsland overmaakte. Het Amtsgericht Weilburg deelde op 5 september 2017 mee dat DAWD GmbH & Co KG niet kon worden aangetroffen op haar maatschappelijke zetel. Haar zaakvoerder kon volgens de Duitse gerechtsdeurwaarder evenmin op dit adres worden aangetroffen.

DAWD GmbH & Co KG evenals DAWB GmbH werden resp. op 22 november 2017 en 21 november 2017 ambtshalve uit het handelsregister geschrapt bij gebrek aan vermogen en dit in toepassing van § 394 FamFG.

Er blijkt geen mogelijkheid tot uitvoering van het vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout van 18 mei 2017.

Eiser stelt dat de vennootschap DAWD GmbH & Co KG door verweerders bedrieglijk onvermogen werd gemaakt alvorens de vennootschap werd overgedragen. Eiser stelt in toepassing van art. 1167 Burgerlijk Wetboek een pauliaanse vordering opzichts verweerders als begunstigden van het onvermogen maken van de commanditaire vennootschap.

Eiser gaat op 28 december 2017 over tot dagvaarding en vordert thans, samengevat:

- verweerders hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding aan eiser van een bedrag van 59.561,85 euro, te vermeerderen met de vergoedende intresten aan de wettelijke intrestvoet vanaf 1 september 2013 tot 9 december 2014

en verder met de gerechtelijke intresten aan de wettelijke intrestvoet tot volledige betaling;

- verweerders hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding aan eiser voor een bedrag gelijk aan de gerechtskosten van eiser in de zaak, behandeld door de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout (AR 14/1885/A) en begroot op 8.404,26 euro, te vermeerderen met de vergoedende intresten vanaf de verschuldigheid van vermelde kosten tot de volledige betaling;
- *in ondergeschikte orde*, verweerders in toepassing van art. 877 Gerechtelijk Wetboek te bevelen alle boekhoudkundige stukken voor te leggen in verband met de overdracht van DAWD GmbH & Co KG en DAWB GmbH in 2016, waaronder de kwitanties verleend aan de overnemer, de schatting van de waarde van de vennootschappen voorafgaand aan de overdracht, en alle stukken die betrekking hebben op het verloop van het vermogen van de beide vennootschappen tussen 31 december 2015 en 21 oktober 2016;
- verweerders hoofdelijk te veroordelen tot de kosten van het geding zoals begroot in conclusie;
- het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Verweerders vorderen te zeggen voor recht dat de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout, niet bevoegd is en de vordering dientengevolge af te wijzen. Ze vragen *in ondergeschikte orde* de eis onontvankelijk en ongegrond af te wijzen. Verweerders vragen eiser te veroordelen tot de kosten van het geding zoals begroot in conclusie.

3. Internationale rechtsmacht.

3.1.

Verweerders werpt op dat de Belgische Rechtbank niet bevoegd is kennis te nemen van huidig geschil en baseert zich hiertoe op art. 7.2 van Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: Brussel *Ibis-Vo*) dat bepaalt dat een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een andere lidstaat, ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad, voor het gerecht kan worden gebracht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen.

Verweerders menen dat de pauliaanse vordering dient beschouwd als een aanspraak die voortvloeit uit een onrechtmatige daad. Ze meent dat het schadebrengende feit, zijnde het zich beweerdelijk bedrieglijk onvermogen maken, zich niet in België, doch wel in Duitsland zou hebben voorgedaan. Verweerders, evenals de vennootschappen DAWD GmbH & Co KG en DAWB GmbH zijn of waren gevestigd in Duitsland op het ogenblik van de overdracht. De beide

vennootschappen werden inmiddels ambtshalve uit het handelsregister geschrapt. De insolventie doet zich voor in Duitsland zodat de rechtbank in Duitsland volgens verweerders internationaal bevoegd is. Aangenomen mag worden dat verweerders bedoelen dat de rechtbank in Duitsland internationale rechtsmacht heeft kennis te nemen van huidig geschil.

3.2.

Eiser meent eveneens dat de internationale bevoegdheid bepaald wordt door art. 7.2 van de Brussel *Ibis Vo*, waarbij hij evenwel meent dat plaats waar het schadeverwekkende feit zich heeft voorgedaan in België gelegen is. Eiser stelt dat onder 'de plaats waar het schadeverwekkende feit zich heeft voorgedaan' dient begrepen te worden als de plaats waar de schadeveroorzakende gebeurtenis zich heeft voorgedaan, hetzij de plaats waar de schade is ingetreden. Hij stelt dat wanneer de schade zich voordoet in een andere lidstaat dan de plaats waar de schadeverwekkende gebeurtenis zich heeft voorgedaan, de vordering naar keuze van de eiser voor de ene dan wel de andere lidstaat kan worden gebracht.

Eiser stelt dat in deze als schadeverwekkend feit dient beschouwd te worden, het feit dat DAWD GmbH & Co KG, een Duitse commanditaire vennootschap, met zetel gevestigd in Duitsland, ten nadele van eiser onvermogen werd gemaakt. De schade heeft zich gerealiseerd in België waar het vermogen van eiser gelegen is. Hij legt uit dat de schuldvordering die opzichts DAWD GmbH & Co KG heeft voortvloeit uit de koopovereenkomst die hij met de vennootschap gesloten had.

3.3.

Partijen voeren geen betwisting over het feit dat de internationale rechtsmacht in huidig geschil dient beoordeeld te worden op basis van Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, kortweg de Brussel *Ibis-Vo*. Partijen menen dat art. 7.2 van de Brussel *Ibis-Vo* de internationale rechtsmacht bepaalt, doch voeren betwisting over waar de plaats waar de schadeverwekkende gebeurtenis zich heeft voorgedaan dient gesitueerd te worden, Duitsland volgens de ene, België volgens de andere. Elk van de partijen haalt evenwel niet relevante rechtspraak van het Hof van Justitie aan.

Eiser stelt in deze een pauliaanse vordering in toepassing van art. 1167 Burgerlijk Wetboek. De eerste vraag die zich stelt met betrekking tot de internationale rechtsmacht is of de actio pauliana in dit concrete geval werd ingesteld in het kader van een faillissementsprocedure of daarbuiten. Het Hof van Justitie oordeelde dat de actio pauliana die is ingesteld in het kader van een faillissementsprocedure niet binnen de werkingssfeer van de Brussel *Ibis-Vo* (en haar wettelijke voorgaanden) valt aangezien art. 1, lid 2, b) van deze verordening het faillissementscontentieux expliciet uitsluit (HvJ, 12 februari 2009, Seagon/Deko Marty Belgium (C-339/07); HvJ, 22 februari 1979, Gourdain (C:1979:49)).

Eiser stelt weliswaar dat DAWD GmbH & Co KG onvermogen was en ambtshalve uit het handelsregister in Duitsland werd geschrapt, doch uit geen enkel voorliggend element of stuk

blijkt dat de vennootschap in falings werd verklaard. De tenuitvoerlegging lastens DAWD & Co KG werd stopgezet bij gebrek aan vermogensbestanddelen. De door eiser gestelde actio pauliana houdt geen verband met een faillissement van zijn schuldenaar. De internationale rechtsmacht moet derhalve worden vastgesteld op grond van de toepasselijke regels uit de Brussel Ibis-Vo.

Partijen menen dat in deze de internationale rechtsmacht wordt bepaald op grond van de bijzondere bevoegdheidsgrond van art. 7.2 van de Brussel Ibis-Vo. Evenwel, het Hof van Justitie oordeelde in het Reichert-II arrest van 26 maart 1992 (C-261/90) reeds dat de actio pauliana niet kan beschouwd worden als een verbintenis uit onrechtmatige daad. De bijzondere bevoegdheidsgrond zoals voorzien in art. 7.2 van de Brussel Ibis-VO kan in deze dan ook geen toepassing vinden.

Het Hof van Justitie benadrukte reeds eerder dat een actio pauliana, in haar verschillende verschijningsvormen, evenmin kan vallen onder de exclusieve bevoegdheidsgronden betreffende de tenuitvoerlegging van beslissingen (HvJ, 26 maart 1992, C-261/90).

De actio pauliana is gebaseerd op een schuldvordering die voortvloeit uit een verbintenis uit overeenkomst zodat de bijzondere bevoegdheidsgrond van art. 7.1 a) van de Brussel Ibis in deze van toepassing is, waarin wordt bepaald dat een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, in een andere lidstaat voor een gerecht kan worden geroepen:

- “1.a) ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst, voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd;*
- b) voor de toepassing van de bepaling is, tenzij anders overeengekomen, de plaats van uitvoering van de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt:*
 - voor de koop en verkoop van roerende lichamelijke zaken, de plaats in een lidstaat waar de zaken volgens de overeenkomst geleverd worden of geleverd hadden moeten worden;*
 - voor de verstrekking van diensten, de plaats in een lidstaat waar de diensten volgens de overeenkomst verstrekt worden of verstrekt hadden moeten worden;*
- c) punt a) is van toepassing indien punt b) niet van toepassing is.”*

Het Hof van Justitie oordeelde in het arrest Feniks van 4 oktober 2018 (C-337/17) dat, indien de actio pauliana gebaseerd is op schuldvorderingen die voortvloeien uit verbintenissen uit overeenkomst, de houder van die schuldvordering de zaak aanhangig kan maken voor het gerecht *“van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd”* (zie eveneens in die zin, de conclusie van advocaat-generaal E. Tanchev van 3 april 2019 in de zaak Reitbauer, C-722/17).

In deze kocht eiser op 6 mei 2013 een exclusieve wagen Ferrari aan bij DAWD GmbH & Co KG te Düsseldorf (Duitsland) voor de prijs van 78.000,00 euro (zo blijkt uit het vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout van 18 mei 2017).

Eiser stelde vervolgens een vordering jegens DAWD GmbH & Co KG op grond van art. 1649^{quater} Burgerlijk Wetboek, een gebrek in de zaak. Bij vonnis van deze Rechtbank en afdeling van 18 mei 2017 werd de vordering, na deskundigonderzoek, gegrond verklaard en werd DAWD GmbH & Co KG veroordeeld tot betaling van een vergoeding van 59.561,85 euro, meer intresten en kosten. Eind juni 2017 blijkt uitvoering van het vonnis lastens DAWD GmbH & Co KG niet mogelijk te zijn bij gebrek aan vermogen, waarop de vennootschap in Duitsland ambtshalve uit het handelsregister wordt geschrapt.

Eiser meent dat verweerders, als stille vennoten van de commanditaire vennootschap DAWD GmbH & Co KG, bij de overdracht van hun inbreng in deze vennootschap op 21 oktober 2016, hebben gehandeld met bedrieglijke benadeling van de rechten van eiser als schuldeiser van de commanditaire vennootschap. Hij meent dat verweerders vermogensbestanddelen van de vennootschap aan het verhaalsrecht van eiser onttrokken hebben.

Eiser stelt thans een pauliaanse vordering opzichts van verweerders, als gewezen commanditaire vennoten van DAWD GmbH & Co KG, gesteund op art. 1167 Burgerlijk Wetboek. De actio pauliana biedt de schuldeiser de mogelijkheid op te komen tegen (rechts)handelingen welke door zijn schuldenaar zijn gesteld met het frauduleuze inzicht vermogensbestanddelen aan de uitvoeringsmogelijkheden van zijn schuldeiser te onttrekken door het te vervreemden aan een derde. De actio pauliana vormt een beschermingsmechanisme voor schuldeisers in gevallen waarin de schuldenaar zijn voor beslag vatbare vermogensbestanddelen vermindert om aan de betaling van zijn schulden te ontsnappen.

Indien de actio pauliana slaagt heeft dit tot gevolg dat de door de schuldenaar verrichte beschikkingshandeling ten opzichte van de agerende schuldeiser niet tegenstelbaar is. De actio pauliana doet geen nieuwe rechtsband ontstaan maar is de afdwinging van de oorspronkelijk bestaande rechtsband, zijnde de schuldvordering op de schuldenaar. De actio pauliana kan dan ook niet tot gevolg hebben dat de schuldenaar zou veroordeeld worden tot vergoeding van de schade die hij door zijn frauduleuze handeling aan zijn schuldeiser heeft toegebracht (Lindemans, G., 'Keizer, blauwhelm, protégé, de curator, de vereffenaar en de schuldenaar-in-reorganisatie in hun verhouding tot de schuldeisers. Een vergelijking met betrekking tot de actio pauliana, de zijdelingse vordering en de vordering tot vergoeding van collectieve schade.', *TRV-RPS* 2016, 39).

Eiser stelt weliswaar een actio pauliana waarin hij wél de veroordeling vordert van verweerders tot betaling van een schadevergoeding, doch de vraag of aan de voorwaarden van de actio pauliana in concreto is voldaan en of het gevorderde zou kunnen worden toegekend, dient in de huidige stand van het geding niet beantwoord te worden aangezien vooreerst de internationale rechtsmacht van de Belgische rechtbank dient beoordeeld te worden.

De actio pauliana is in deze gebaseerd op een uit een overeenkomst voortvloeiende schuldvordering zodat verweerders overeenkomstig art. 7.1 a) van de Brussel Ibis-VO dienden te worden gedaagd voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd. Aangezien de actio pauliana van eiser gericht is op

het veiligstellen van zijn belangen bij de uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de koopovereenkomst van de wagen is de “plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd” in dit geval overeenkomstig art. 7.1, b) van de Brussel *Ibis*-Vo de plaats waar de wagen werd aangekocht en geleverd. Uit de voorliggende stukken blijkt dat de wagen bij DAWD GmbH & Co KG in Duitsland werd aangekocht zodat de verbintenis werd uitgevoerd in Duitsland en de vordering dan ook diende te worden gebracht voor de Duitse Rechtbank.

De Belgische Rechtbank heeft bijgevolg geen internationale rechtsmacht om over huidig geschil te oordelen.

OM DEZE REDENEN

En de rechtspleging geschied zijnde in het Nederlands, conform artikelen 2, 34, 36, 37 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

DE RECHTBANK

Rechtsprekend **op tegenspraak** en in eerste aanleg.

Zegt voor recht dat de Belgische Rechtbank **geen internationale rechtsmacht** heeft om over huidig geschil te oordelen.

Veroordeelt eiser, **C.**, tot de kosten van het geding, tot op heden en voor het geheel in hoofde van verweerders begroot op 1.885,06 euro kosten dagvaarding, rolstelling en bijdrage aan het Begrotingsfonds en 3.600,00 euro rechtsplegingsvergoeding.

Dit vonnis werd uitgesproken op **twintig juni tweeduizend negentien** in openbare zitting van de TB9 kamer, die samengesteld was uit:

, Enig Rechter

, Griffier

, Griffier

, Enig Rechter